4/2017

WWF

Lehti elävän maapallon puolesta

ÖLJYINEN UHKA
Raskas polttoöljy vaarantaa arktisen luonnon

SUUNTA YLÖSPÄIN
Vaelluskalojen kutuesteitä poistetaan talkoilla

EI VETTÄ RANTAA RAKKAAMPAA
Suomen luonto on suojelemisen arvoinen

8 Satavuotiaan Suomen luonto on rikas ja rakas

26 Lia ja Juhi lahjoittivat tuhansia Itämerelle

7 "Ihmiskunta on matkalla kohti tuntematonta."

12 Kututalkoissa autetaan uhanalaista taimenta

20 Pohjoiset vedet ovat vaarassa

22 Pienennä päästöjä töissäkin

11 Tiikerin kuvaaminen vei viikkoja

5 Naapurit sulassa sovussa
7 Kaiken muutos
8 Ei vettä rantaa rakkaampaa
11 Jumalallisilla tassunjäljillä
12 Suunta ylöspäin
18 Yhdessä se on mahdollista
20 Arktisen alueen öljyinen uhka
22 9+1 vinkkiä ympäristöystävälliseen työpäivään
23 Kehitysyhteistyötä sarvikuonoille
25 Hyvän mielen joululahjavinkit
26 Kymmenvuotiaat hyväntekijät
27 Porkkana-kikhernepihvit ja harissasmetanaa

WWF-LEHTI
on lehti tukijoillemme
Suomessa
27. vuosikerta

Seuraava lehti ilmestyy
maaliskuussa 2018

Osa lehden sisällöstä tuotetaan Suomen ulkoasiainministeriön tuella.

JULKAISIJA
WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 Helsinki
Puh. 09 774 0100
etunimi.sukunimi@wwf.fi
wwf.fi
panda.org
WWF = Maailman Luonnon Säätiö – World Wide Fund For Nature, Suomen rahasto sr.

Y-tunnus 0215186-5

LAHJOITUSTILI
FI41 1572 3000 0111 89

KERÄYSLUVAT
Suomi RA/2017/672, myönnetty 27.6.2017 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta (1.7.2017–30.6.2022), Ahvenanmaa Åland ÅLR 2017/2961/26.4.2017 (1.7.2017–30.6.2018). wwf.fi/kerayslupa.

OSOITTEENMUUTOKSET JA TUKIJA-ASIAT
Puh. 040 192 3112
(Arkisin klo 9-16),
tukija@wwf.fi

PAINO
Erweko
ISSN 1458-5308

Painopaperi:
UPM Fine 120g
FSC Mix -sertifioitu

TOIMITUS

Päätoimittaja ja toimitussihteeri:
Anne Brax

Toimittajat:
Anne Brax
Joonas Fritze
Mira Hannuksela
Emmi Karhiaho
Päivi Larikko
Lauri Levola
Katri Nousiainen
Kaisa Ryynänen
Katja Rönkkö

Ulkoasu ja taitto:
Alexandra Antell

© AKI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

MAHDOTON ON MAHDOLLISTA

Suomen 100-vuotissyntymäpäivien aattona on luontevaa suunnata katse suomalaiseen luontoon ja maisemaan. Mitä satavuotiaan Suomen luonnolle kuuluu? Kuiskivatko korvet, hohtelevatko vedet hopeisina?

Koko maailman mitassa Suomi on puhdas ja vihreä maa, jossa ympäristö ei sairastuta ihmisiä. Uhkakuvia ja huolestuttavia kehityskulkuja on silti enemmän kuin riittävästi: ihmisen aiheuttama ilmastonmuutos etenee, luonnon monimuotoisuus hupenee, vedet rehevöityvät ja metsien humina voi vaieta pitkäksi aikaa ylimitoitettujen hakkuusuunnitelmien toteutuessa.

Jotta masennus ei valtaisi mieltä, on syytä katsoa hieman taaksepäin. Monta luontoa uhkaavaa kehityskulkua on kuluneiden vuosikymmenten aikana pysäytetty ja ympäristöongelmaa selätetty ajattelevien ihmisten aktiivisella toiminnalla. Asiat, joita ei aikoinaan pidetty teknisesti, taloudellisesti tai poliittisesti mahdollisina, ovat nykyään arkipäivää.

WWF:n lahja satavuotiaalle Suomelle on lupaus työskennellä entistä lujemmin maamme ainutlaatuisen luonnon puolesta. Hyvää Suomen itsenäisyyspäivää!

Liisa Rohweder
Pääsihteeri WWF Suomi

KANNEN KUVA:
Ilves *(Lynx lynx)* on Suomen ainoa luonnonvarainen kissaeläin.
© Staffan Widstrand / WWF

Tykkää, seuraa, jaa ja vaikuta. Yhdessä muutamme maailmaa:

facebook.com/wwfsuomi
wwfsuomi
@WWFSuomi
@WWFGreenOffice
@LiisaRohweder
wwf.fi
wwf.fi/uutiskirje
wwf.fi/lehti

PINNALLA NYT

TYÖNTEKIJÄMME KERTOVAT, MIKÄ ON PARASTA JUURI NYT

KUVAT: © AKI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

ANTTI HAAVISTO
Viestinnän asiantuntija

Retkipaikka.fi. Luontomme kauneimpiin kätköihin ja ikimuistoisimpiin eväspaikkoihin löytää retkeilemällä. Ennen matkaan lähtemistä kannattaa piipahtaa Retkipaikka.fi-palvelussa, joka on pullollaan reissutarinoita ja käytännön vinkkejä.

LIISA ROHWEDER
Pääsihteeri

Joululahjaksi aikaa. Kokemuksestani mieleinen lahja lapselle voi olla yllättävän yksinkertainen: aika. Hetki, jolloin aikuinen heittäytyy sataprosenttisesti lapsen maailmaan. Silloin lapsi saa määrätä leikin. Saatat löytää itsesi vaikka eväsretkeltä Stadionin tornin huipulta.

© EMMI KARILAHTI / WWF

Tallink Siljalla syödään kalaa kestävästi

Tallinkin ja Silja Linen Suomesta lähteville viidelle risteilylaivalle on myönnetty ensimmäisenä maailmassa MSC:n jäljitettävyyssertifikaatti. Sertifiointi takaa, että ravintoloissa sinisellä MSC-ympäristömerkillä merkityt tuotteet ovat peräisin kestävästä kalakannasta ja että kalastuksessa on käytetty vastuullisia pyyntimenetelmiä. Sertifikaatin piirissä ovat aluksi katkarapu- ja sillituotteet. Laivoilla syödään vuosittain noin 22 000 kiloa sillejä ja 160 000 kiloa katkarapuja. Tallink-konserni on yksi WWF Suomen pääyhteistyökumppaneista.

© MERVI KUNNASRANTA / WWF

Kanta kasvuun kinoksia kolaamalla

Vapaaehtoisten kolaamat apukinokset yhdessä kalastusrajoitusten kanssa ovat turvanneet erittäin uhanalaisen saimaannorpan kannan kasvun. Metsähallituksen uuden arvion mukaan saimaannorppakanta on noin 380 norppaa. Norppien määrä on siten kasvanut vuodessa 20 yksilöllä.

Kulunut talvi oli haasteellinen sekä saimaannorpan pesinnälle että kannanseurannalle. Pesätarkistuksissa löydettiin tänä talvena vain 387 norpan lumipesää, kun tyypillisesti määrä on lähempänä 800 pesää. Tänä talvena valtaosa saimaannorpan pesistä, eli 209 pesää, oli ihmisen tekemissä apukinoksissa.

”Apukinosten teko on tuloksellista luonnonsuojelutyötä konkreettisimmillaan. Apukinosten kolaamisessa auttaneet vapaaehtoiset ovat jälleen tehneet suuren kiitoksen arvoisen työn saimaannorpan hyväksi. Ilman suurta vapaaehtoisten joukkoa tällaista operaatiota koko Saimaan laajuudessa ei voitaisi toteuttaa”, kiittelee WWF Suomen suojelujohtaja **Jari Luukkonen**.

Villaa varpaisiin

Nämä ihanan lämpimät kotimaiset villasukat pitävät varpaasi lämpiminä. Hyödynnä paritarjous ja osta kaverille kanssa – tai kääräise joulupakettiin!

kauppa.wwf.fi

© EMMI KARJAHO / WWF

TARJA HAKALA
Johtaja
Yksityisvarainhankinta

Veronpalautukset.
Jos saat 5.12. tilillesi veronpalautuksia, voit kiittää 100-vuotiaan Suomen luontoa tekemällä lahjoituksen suojelutyöllemme. Luonto on antanut sinulle, anna sinä takaisin luonnolle. wwf.fi/kertalahjoitus

MARI PAAVOSEPPÄ
Viestinnän asiantuntija

Kasvisjoulumenu.
Joulupöytään kivan lisän tuovat herkulliset kasvisruoat, tai mikset loihtisi kasviksista vaikka kokonaista joulumenua? Ideoita kasvispainotteiseen joulupöytään voi poimia täältä wwf.fi/joulumenu

JUSSI NIKULA
Päällikkö
Ekologinen jalanjälki

Kaamosretkeily.
Totuus on tuolla ulkona. Lähde kuuntelemaan hiljaisuutta ja katselemaan pimeyttä. Hurjimmat jopa hautaavat some-kapulan repun pohjalle.

© LAURI ROTKO

Naapurit

SULASSA SOVUSSA

Lieksassa asuvalla **Eliisa Kiiskisellä** on seitsemän kilometriä matkaa lähimpään naapuriin – ihmiseen siis. Sudet, karhut, ahmat ja ilvekset liikkuvat paljon lähempänä.

”Suhteeni suurpetoihin on aika mutkaton. Ne ovat naapureitani”, Kiiskinen sanoo.

Rekikoiria ja valjakkourheilua harrastava Kiiskinen näkee talvisilla ajeluillaan usein petojen jälkiä. Kohtaamisia on ollut muutaman kerran myös silmästä silmään.

”Niissä tilanteissa en ole koskaan joutunut pelkäämään. Enkä keksi syytä, minkä takia pitäisi pelätä. Emme me petojen kanssa toisiamme kauhean usein näe, mutta hyvin tulemme toimeen”, Kiiskinen sanoo.

”Yksi ikimuistoisimpia luontokokemuksiani on ollut se, kun eräänä iltana omalla pihallani kuulin kaukaa suden ulvontaa, johon koirani vastasivat. Niille tuli vuoropuhelu ja ne ulvoivat yhdessä. Taikka kilpaa, en tiedä kumpaa. Se oli hienon kuuloista”, hän muistelee.

Suurpetoja vihataan ja vainotaan Suomessa. WWF on käynnistänyt Euroopan laajuisen hankkeen, jossa pelkoja ja ennakkoluuloja hälvennetään viestinnän keinoin.

”Kyllä me täällä korvessa mahdumme kaikki olemaan. Niin kauan kuin on vielä metsiä jäljellä, mahdumme täällä toisiamme väistelemään ihan hyvin”, Kiiskinen sanoo.

WWF VASTAA

Askarruttaako jokin? WWF:n asiantuntijat vastaavat.

Lähetä kysymyksesi meille: info@wwf.fi

Miten on mahdollista, että naalia eli napakettua sanotaan äärimmäisen uhanalaiseksi, vaikka naaleja esiintyy pohjoisella pallonpuoliskolla kautta koko arktiksen alueen?

Uhanalaisuutta tarkastellaan maakohtaisesti. Suomella, kuten jokaisella maalla, on velvollisuus suojella omaa lajistoaan. Siksi ei riitä, että kansallisesti uhanalaisella lajilla on elinvoimaisempia kantoja jossain muualla. Vielä 1900-luvun alussa naali oli Lapissa runsaslukuinen, mutta tapettiin sitten lähes sukupuuttoon ennen kuin se rauhoitettiin vuonna 1940. Viimeinen varma naalin poikuehavainto Suomesta on vuodelta 1996. Täten naali on Suomen rajojen sisäpuolella äärimmäisen uhanalainen. Lajien uhanalaisuutta arvioidaan kansainvälisillä kriteereillä ja parhaalla olemassa olevalla asiantuntemuksella. Tuorein koko Suomen lajiston kattava arviointi eli ns. Punainen kirja on vuodelta 2010 ja seuraava on parhaillaan tekeillä (*ymparisto.fi/punainenlista*).

JARI LUUKKONEN, suojelujohtaja

© AKI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

Luonto olohuoneessa joka päivä

WWF:n Norppalive saa ensi keväästä alkaen rinnalleen muitakin livekameroita. Ne välittävät kuvaa upeista mutta harvinaisista eläinlajeista, joiden suojelemiseksi WWF on tehnyt töitä. ”Tavoitteenamme on tuoda luonto toimistoihin ja olohuoneisiin. Haluamme ihmisten innostuvan, oppivan, liikuttuvan ja viihtyvän livelähetysten parissa”, WWF:n viestinnän asiantuntija **Joonas Fritze** sanoo.

Ympärivuotisen WWF:n Luontoliven mahdollistavat lukuisat yhteistyökumppanit. Tällä hetkellä yhteistyö on varmistunut Norppaliven mahdollistaneiden luontokuvaaja **Juha Taskisen** ja Itä-Suomen yliopiston tutkijoiden sekä luontokuvaaja **Benjam Pöntisen** kanssa.

© WWF

Selätä muoviongelma: jätä kassi ostamatta

Stockmann lahjoitti syyskuussa jokaisesta tavaratalossa ostamatta jääneestä muovi- tai paperikassista tai ostetusta kestokassista viisi senttiä WWF:lle Itämeren suojelutyöhön. Itämeren suojelemiseksi kertyi yhteensä 20 000 euroa.

Stockmann on muuttanut ostoskassinsa maksullisiksi tavoitteenaan vähentää muovijätteen määrää. Uudet muovikassit ovat vähintään 80-prosenttisesti valmistettu kierrätysmateriaalista ja paperikasseissa käytetään FSC-sertifioitua puuta.

Avaimenperällä apua luonnolle

WWF-turva-avaimenperä tuo kadonneet avaimesi takaisin kotiin. Maksuttoman avaimenperän mukana saat palautuspalvelun puoleksi vuodeksi käyttöösi ilmaiseksi ja jokaisesta tilatusta avaimenperästä yhteistyökumppanimme mySafety lahjoittaa 1,50 € luonnonsuojelutyöhömme. Lisäksi avainten löytäjät voivat lahjoittaa halutessaan löytöpalkkionsa WWF:lle.

Tilaa nyt omasi! *mysafety.fi/kampanja/wwf*

© MYSAFETY

© PAULA KALLIO / WWF

Sadat huhkivat vieraskasvitalkoissa

Haitalliset vieraskasvit, kuten kurtturuusu ja jättipalsami, ovat Suomen luontoon kuulumattomia lajeja, jotka leviävät aggressiivisesti uusille elinalueille syrjäyttäen paikallista kasvilajistoa. WWF ja Iho-, Astma- ja Allergialiitto järjestivät viime kesänä ensimmäistä kertaa yhdessä vieraskasvien torjuntatalkoita ympäri Suomen. Talkoita ja tapahtumia järjestettiin 35 kappaletta ja niihin osallistui noin 500 vapaaehtoista. Vieraskasvien parissa talkoiltiin muun muassa Hangon Furuvikissa, Helsingin Stansvikissa sekä Taalintehtaalla Kemiönsaarella. Jatkossa talkoiden määrää kasvatetaan entisestään.

Kolumni

Kaiken muutos

© ELLA KIVINIEMI

REETTA RÖNKÄ ON HELSINKILÄINEN TOIMITTAJA, OPISKELIJA JA YKSI FINLANDIA-EHDOKKAANA OLEVAN *HYVÄN SÄÄN AIKANA* –TIETOKIRJAN KIRJOITTAJISTA, JONKA MIELESTÄ PARASTA LAPISSA OVAT PASTELLIVÄRIT JA TIET ILMAN POIKKIKATUJA.

Mitä sinulle tulee mieleen ilmastonmuutoksesta? Ehkä trooppiset hirmumyrskyt tai kaukomaiden kuivuus. Lohkeilevat jäävuoret ja tietenkin hupenevilla jäälautoilla nököttävät jääkarhut. Uutiskuvia jostain kaukaa, jostain ihan muualta kuin meidän suomalaisten elämästä ja arjesta.

Tällaisia kuvia minulle ja 20 muulle journalistiikan opiskelijalle tuli mieleen, kun helmikuussa istuimme Tampereen Haulitehtaalla ja suunnittelimme kirjaa ilmastonmuutoksesta. Tampereen yliopiston journalistiikan vierailijaprofessori **Hanna Nikkanen** oli koonnut yhteen porukan, josta hän halusi koulia ilmastojournalistien armeijan. Sellaiselle oli ja on Suomessa nimittäin tarvetta.

Kuukautta myöhemmin seisoin Skalluvaaran laella ja katsoin ilmiliekeissä roihuavaa moottorikelkkaa. Kelkan runko muuttui hetki hetkeltä vaikeammaksi tunnistaa, sen syövereistä purskahteli lumen pintaan mustana sulavaa muovia. Tumma savupatsas kiemurteli korkeuksiin keskellä valkoista tunturimaisemaa. Olin Utsjoella keräämässä materiaalia kirjaamme, ja retki Suomen pohjoisimmalle palsasuolle oli juuri saanut käänteen, joka kasvatti kirjamme hiilijalanjälkeä entisestään.

Kirjan tekemistä ei nimittäin voi pitää varsinaisena ekotekona. Niin kustannusala kuin journalismikin ovat öljytalouden hedelmiä. Kirjaa tehdessä en reissannut vain minä: työryhmämme jäseniä kävi niin Brysselissä kuin Kööpenhaminassakin, Lapissa peräti kolmesti. Tätä tekstiä kirjoittaessa kirjan ensimmäinen painos on myynyt loppuun, ja painokoneet jyskyttävät sisuksistaan seuraavaa satsia. Lisää kiiltävää paperia jo entuudestaan niin kiiltävään maailmaan.

Silti, kannatti kirjoittaa. Mikään ei nimittäin lisää toimintakykyä niin paljon kuin tieto, mukaillakseni astronautti ja ilmastonmuutostieteilijä **Piers Sellersiä**.

Ilmastonmuutoksen kohdalla tiedonvälityksessä ei kuitenkaan ole onnistuttu. Hitaasti etenevä, vaikeasti hahmotettava ja pitkiä ketjureaktioita aiheuttava ilmastonmuutos istuu huonosti perinteisiin uutiskriteereihin, jotka suosivat nopeita käänteitä ja selkeitä tarinoita. Kuivien ilmastokokousraporttien ja yksilön valintoja ylikorostavien ”näin sammutat valot”-uutisten ohella ilmastonmuutos nähdään yhä helposti vain luontoon tai ympäristöön liittyvänä ilmiönä, jota sopii käsitellä lähinnä sanomalehtien tiedepalstoilla.

”Ihmiskunta on matkalla kohti tuntematonta.”

Ilmastonmuutos kaipaisi siis monipuolisempaa kerrontaa, mutta sen lisäksi journalisteilla olisi muitakin tehtäviä. Mediaympäristön muuttuessa on käynyt selväksi, että tietotulvassa tarve perinteiselle uutisjournalismille vähenee. Sen sijaan tarve uutisten taustoittamiselle ja tulkkaamiselle monimutkaisessa maailmassa kasvaa. Journalistin rooli hivuttuu koko ajan enemmän opastajan ja selittäjän suuntaan.

Ilmastonmuutos on edennyt jo niin pitkälle, ettei sitä oikeastaan voi pysäyttää. Ihmiskunta on siis matkalla kohti tuntematonta. Tulevaisuus tapahtuu planeetalla, jota on hankala ennustaa tai ennakoida. Sillä matkalla olisi hyville oppaille tarvetta. ■

Ei vettä rantaa

RAKKAAMPAA

Puhtaita järviä, kuohuvia koskia, jääkauden hiomia rantakallioita, koskemattomia korpia ja karunkauniita tuntureita – on helppo keksiä vähintään sata syytä, miksi Suomen upea luonto on suojelemisen arvoinen.

TEKSTI **JOONAS FRITZE**

© JOONAS FRITZE / WWF

1

1. Käsivarren puuttomat paljakat ovat suomalaista luontoa karuimmillaan. Tunturissa hiljaisuus on huumaava, silmä kantaa ja mieli lepää. Näissä maisemissa on myös hyvällä tuurilla mahdollisuus nähdä maamme uhanalaisin nisäkäs, naali. Ilmastonmuutoksen hillitseminen on naalin ja muun pohjoisen luontomme kannalta äärimmäisen tärkeää.

2. ”Alussa olivat suo, kuokka – ja Jussi.” Näillä sanoilla alkaa Väinö Linnan trilogia *Täällä Pohjantähden alla*. Suota on suomalaisessa kulttuurissa pidetty vertauskuvana vaikeuksista, jotka sisukas ihminen voittaa. Soilla elää kuitenkin rikas lajisto, joka kaipaa apuamme. Suomen seuraavalta sadalta vuodelta voisikin toivoa enemmän suota – ja vähemmän kuokkaa ja Jussia.

3. Joet, purot, norot ja kosket, sanalla sanoen virtavedet, ovat tärkeitä elinympäristöjä monelle lajille. Kalojen lisäksi vapaana virtaavia vesiä kaipaavat muun muassa saukko, ravut ja simpukat. Sotien jälkeen iso osa virtavesistämme padottiin jälleenrakennuksen nimissä. Useat tahot, WWF mukaan luettuna, tekevät nykyään töitä virtavesien vapauttamiseksi.

© WILD WONDERS OF EUROPE /STAFFAN WIDSTRAND / WWF

© JOAKIM SCHMID / SHUTTERSTOCK

© JUHA TASKINEN / WWF

© WILD WONDERS OF EUROPE /WIDSTRAND / WWF

© JOONAS FRITZE / WWF

4. Suomi on tuhansien järvien – ja noin 380 saimaannorpan – maa. Harva näkymä lienee sadoilletuhansille suomalaisille yhtä rakas kuin kesäinen järvinäkymä. Emme kuitenkaan saa unohtaa luonnonsuojelun merkitystä, jos haluamme rantojen pysyvän rakentamattomina, maisemien säilyvän ennallaan, järviemme veden olevan tulevaisuudessakin puhdasta ja norppakannan jatkavan kasvuaan.

5. Metsät ovat tärkeä osa suomalaista sielunmaisemaa. Ne tarjoavat myös elinympäristön kymmenille tuhansille eliölajeille. Tavoitteenamme on, että Suomen metsäluonnon monimuotoisuus on tulevaisuudessa turvattu suojelemalla metsiä riittävästi ja harjoittamalla ekologisesti kestävää metsätaloutta. Tällöin myös ihmiset saavat metsistä suurimman mahdollisen hyödyn.

6. Itämeri ja rannikkomme yli 70 000 saarta tarjoavat valtavan monelle suomalaiselle irtioton arjesta ja lupauksen seikkailusta. Vaikka rakas Itämeremme on yksi maailman herkimmistä ja saastuneimmista meristä, merkit osoittavat, että sillä on toivoa. WWF:n tavoitteena on meri, joka voi hyvin, jonka kalaa voi syödä turvallisin mielin ja johon on mukava pulahtaa uimaan. ■

WWF:n lahja satavuotiaalle Suomelle on lupaus työskennellä entistä lujempaa maamme ainutlaatuisen luonnon puolesta. Tule sinäkin mukaan: wwf.fi/liity

Kentällä

© EMMANUEL RONDEAU / WWF-UK

© EMMANUEL RONDEAU / WWF-UK

Jumalallisilla

TASSUNJÄLJILLÄ

Valokuvat suojeltavista lajeista ovat luonnonsuojelulle tärkeitä, mutta yhden hyvän kuvan saamiseen saattaa mennä viikkoja. Valokuvaaja Emmanuel Rondeau sai WWF:ltä tehtävän kuvata tiikeri Bhutanissa.

TEKSTI **KATJA RÖNKKÖ**

”Himalajan tiheissä vuoristometsissä villin tiikerin kuvaamiseen ei ole mitään mahdollisuuksia ilman automaattilaukaisevaa riistakameraa, sillä valokuvaaja on liikkeissään liian äänekäs, ihmisenhajuinen ja hidas, jotta tiikeri ei havaitsisi kuvaajaa ja pötkisi pakoon.

Riistakamerana käytetään tavallista infrapunalaukaisimella varustettua järjestelmäkameraa. Kamera ottaa kuvan automaattisesti joka kerta, kun sen edessä näkyy liikettä.

Riistakameroilla kuvattaessa katsoja pääsee kuvattavan eläimen iholle. Koska kuvaaja ei ole tilanteessa häiritsemässä eläintä, voimme nähdä sen aidossa ympäristössään, käyttäytymässä juuri niin kuin se käyttäytyy, silloin kun kukaan ei näe.

Bhutanissa elää vain noin 100 tiikeriä, joten jo lähtiessäni tiesin, että tehtävästä tulisi vaikea. Sää oli järkyttävän huono, oli kylmä ja satoi lunta. Kokkasimme metsänvartijoiden kanssa avotulella vuorilla yli 3,5 kilometrissä, kastuimme läpimäriksi ja nukuimme koleissa teltoissa. Asetimme kamerat paikkoihin, jotka WWF:n asiantuntijat olivat pitkän kokemuksensa perusteella arvioineet tiikereiden kulkureiteiksi.

Luonto ei säälinyt meitä piiruakaan: kun viikon kuluttua tarkistimme riistakameroiden muistitikkuja, niihin ei ollut tallentunut yhtään mitään, ei edes vihjettä tiikereiden läsnäolosta. Meni toinen ja kolmas viikko: ei mitään.

Vuorilla tapasimme paikallisen jakkipaimenen vain kilometrin päässä siitä, mihin olimme asettaneet yhden kameroistamme. Paimen kertoi, että viimeksi näyttäytyessään tiikeri oli tappanut kolme jakkia. Vihaa hän ei kuitenkaan tiikeriä kohtaan tuntenut, ainoastaan kunnioitusta. Tiikeri on bhutanilaisille jumalallinen olento. Se on läsnä taiteessa ja kulttuurissa, tarinoissa ja uskonnossa. Tiikereitä halutaan suojella, sillä bhutanilaiset uskovat, että tiikerit suojelevat meitä pahalta.

Paimen oli varma, että tiikeri oli taas lähistöllä. Olimme olleet Bhutanissa yli kuukauden eikä yksikään tiikeri ollut tallentunut kameraani. Olin todella stressaantunut. Lisäpaineita toi se, että vaimoni oli raskaana kotona Ranskassa ja ensimmäinen lapsemme voisi syntyä milloin tahansa. Olin häviämässä kuuropiilon tiikeriä vastaan.

Kuuropiiloa tarvittiin kuitenkin enää yksi kierros: Seuraavalla tarkastuskäynnilläni yrityksemme vihdoin palkittiin. Kyyneleet kohosivat silmiini, kun selasin kameran kuvia: suurikokoinen tiikeri kameran ruuduilla kuin poseeraamassa, niin hyviä kuvista oli tullut! Tuntui uskomattomalta seistä polulla, jossa tiikeri oli tallustellut vain muutamia päiviä sitten.”

Lisää Rondeaun tiikerikuvia ja videoita Bhutanista: bit.ly/2uAxjP2 ■

Suunta

YLÖSPÄIN

Erittäin uhanalaisen taimenen kuteminen tyssää Imatran Unterniskanjoella vanhaan ja turhaksi käyneeseen patoon. Vaan eipä tyssää kauaa.

TEKSTI **KATRI NOUSIAINEN JA JOONAS FRITZE**

Matkaamme WWF:n suojeluasiantuntija **Elina Erkkilän** kanssa kohti Imatran Unterniskanjokea, joka kokee seuraavan vuorokauden aikana suuren muodonmuutoksen. Joen yläosassa käyttämätön, 1990-luvulla rakennettu pato on pitkään estänyt uhanalaisen taimenen nousun kutualueilleen. Pian kaloilla ei enää ole tätä haastetta, sillä kutueste muutetaan kalapoluksi, upouudeksi kalojen kulkureitiksi.

Kun saavumme iltahämärässä Unterniskanjoen kupeeseen, on joen törmällä kymmenkunta paikallista ihastelemassa kättensä töitä. Meitä tervehtimään saapuu tehokaksikko, talkoiden päävetäjä ja Pro Immalanjärvi ry:n puheenjohtaja **Risto Niemelä**, sekä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen vesistösuunnittelija **Markus Tapaninen**, jonka käsialaa on joen kunnostuksen suunnittelu.

Parkkipaikan nurkassa lepäilee suuri kaivinkone, joka on aamusta alkaen ollut kovassa käytössä. Kävelemme alas joen varteen, jossa Niemelä esittelee meille päivän aikaansaannoksia.

”Aluksi näytti hurjalle tämä konetyö, mutta lopulta se oli aika elämyksellinen kokemus”, hän toteaa.

Päivän aikana kaivinkone on laskeutunut jyrkkää rinnettä pitkin joelle ja nostanut padon edustalle valtavan määrän kiviä ja soraa. Vedenpinta on noussut huomattavasti, ja aiemmin korkealle kohonneesta padon reunasta on näkyvillä enää pieni harjanne. Uutta kalapolkua pitkin kalat voivat nousta ja jatkaa matkaansa aina Immalanjärveen asti.

Urakka ei kuitenkaan ole valmis. Joen kupeessa kohoaa valtava sorakasa, joka levitetään huomenna talkooporukalla virtaan. Näin taimenille, joille on jo konevoimin avattu kulku padon yli, muodostuu myös oivallisia kutupaikkoja.

Virtavesien karikkoja ja vuorenhuippuja

Joet ja purot – eli virtavedet – ovat monelle lajille tärkeitä elinympäristöjä. Jos näihin vesiin rakennetaan patoja tai muita virtausta haittaavia rakennelmia, luonto kärsii. Huono uutinen on, että jokemme ja puromme ovat jo pullollaan tällaisia esteitä.

”Monet kalalajimme, esimerkiksi järvilohi ja taimen, ovat sukupuuton partaalla. Syy on yksinkertainen: ne haluaisivat nousta joissa ja puroissa sijaitseville lisääntymisalueilleen, mutta päätyvät lyömään päätään joko suuriin vesivoimapatoihin tai pieniin ja energian tuotannon kannalta merkityksettömiin esteisiin”, WWF:n Erkkilä sanoo.

Purossa nököttävän esteen ei tarvitse olla iso aiheuttaakseen isoa vahinkoa. Kalojen nousun kutualueille voi katkaista esimerkiksi turhaksi käynyt pato, kuten Unterniskanjoen tapauksessa, tai liian korkealle sijoitettu siltarumpu.

Jotta tällaisten pienten kutuesteiden aiheuttaman vahingon mittaluokan ymmärtää, on katse käännettävä Imatralta koko Suomen tasolle. Siispä ajatusharjoitus: Kuvitellaan eteemme Suomen kartta, käsiimme pieniä punaisia nuppineuloja ja ryhdytään merkitsemään maamme turhia kutuesteitä. Kiinnitetään ensimmäinen nuppineula Unterniskanjoen kohdalle. Seuraava nuppineula lävistää kartan Suomi-neidon helmassa sijaitsevalla Kiskonjoella, kolmas Kemijoen sivupurossa. Tunteja myöhemmin kätemme ovat kipeät ja kartta nuppineuloista punainen.

Niinpä: Pieniä kutuesteitä on Suomessa kymmeniä tuhansia ja niiden seurauksena kalojen ulottumattomissa on valtava määrä luonnontilaisia puroja ja jokia. Virtavesissä elävä lajistomme onkin uhanalaistunut voimakkaasti. Kalojen lisäksi vapaana virtaavia vesiä kaipaavat muun muassa saukko, ravut ja simpukat.

Kaivinkone on joskus arvokas apu talkootyössä. Sen avulla painavatkin kivet saadaan nostettua jokeen kohottamaan veden pintaa.

”Hyvä uutinen on, että voimme auttaa virtavesissä eläviä lajeja. Raivaamme, korvaamme ja korjaamme pieniä kutuesteitä yhdessä lukuisten toimijoiden kanssa”, Erkkilä sanoo.

Unterniskanjoen kunnostustöitä ovat järjestämässä WWF:n lisäksi K-ryhmä, Pro Immalanjärvi ry ja Kaakkois-Suomen ELY-keskus. Syksyn aikana on järjestetty eri puolella Suomea useita talkoita, joissa on avattu esteitä vaelluskalojen nousureittien tieltä sekä kunnostettu kalojen elinympäristöjä.

”Keskitymme purokunnostustyöhön tulevinakin vuosina esimerkiksi EU-rahoitteisessa Patokato-hankkeessa sekä K-kalapolut-yhteistyössä K-ryhmän kanssa. Molemmissa hankkeissa työskentelemme tiiviisti yhdessä maanomistajien, paikallisten toimijoiden ja talkoolaisten kanssa. Useimmissa kohteissa, kuten täällä Imatralla, paikallisten toimijoiden rooli on ratkaisevan tärkeä”, Erkkilä sanoo.

Rukkaset vaihtoon

Seuraavana aamuna ahkeria paikallisia alkaa saapua Unterniskanjoelle lapiot olallaan. Kalat pääsevät nyt nousemaan padon yli, mutta lisääntymisalueet kaipaavat vielä remonttia. Taimenet laskevat mätimunansa soraikkoon, jossa poikaset voivat kehittyä hyvissä olosuhteissa ja turvassa pedoilta. Näitä kutupaikkoja ryhdytään nyt tekemään.

Kun porukka on kasassa, jakaannumme kahteen ryhmään, joista ensimmäinen kokoontuu padon viereisen sorakasan ympärille ja tarttuu Erkkilän johdolla lapioihin ja ämpäreihin.

Kutupaikkojen rakentaminen sujuu talkoolaisilta kuin rasvattu: Ämpäri täytetään soralla, ojennetaan seuraavalle talkoolaiselle, joka ojentaa sen seuraavalle talkoolaiselle. Ketjun viimeinen henkilö, joka tässä

K-Supermarket Imatrankosken kauppias Tom Färd teki aloitteen talkoiden järjestämiseksi ja tarttuikin kädet savessa raskaisiin talkoohommiin.

Syksyllä 2017 järjestetyt purokunnostustalkoot, joihin WWF on osallistunut:

Vaalimaanjoen talkoot 30.9.-2.10.
Kutuesteitä muutettiin kalapoluiksi ja taimenten kutupaikkoja kunnostettiin.

Unterniskanjoen talkoot 29.-30.9.
Nousueste muutettiin kalapoluksi ja taimenille rakennettiin uusia kutualueita.

Suomusjärven talkoot 14.9.
Taimenille rakennettiin uusia kutupaikkoja.

Inkoon Ingarskilanjoen talkoot 4.-5.9.
Taimenille avattiin reitti niiden lisääntymisalueille.

Karjaanjoen Pitkälänkosken talkoot 26.8.-2.9.
Taimenten lisääntymisalueita kunnostettiin sekä rakennettiin uusia kutupaikkoja.

Koirajoen talkoot 2.-3.8. ja 23.9.
Taimenten kutuesteitä avattiin ja uusia kutupaikkoja rakennettiin.

Kiitos kaikille yhteistyökumppaneille: K-ryhmä, Virtavesien hoitoyhdistys Virho ry ja Kaakon jokitalkkari, Pro Immalanjärvi ry, Kaakkois-Suomen, Varsinais-Suomen ja Uudenmaan ELY-keskukset, Valonia, Länsi-Uudenmaan Vesi- ja ympäristö ry, Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy, Ukonlahden osakaskunta, Suvasveden kalastusalue, maanomistajat sekä kaikki talkoisiin osallistuneet vapaaehtoiset.

Osa talkoista järjestettiin osana Euroopan unionin rahoittamaa, Metsähallituksen Luontopalvelujen johtamaa Freshabit LIFE IP -hanketta sekä EU:n Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen rahoittamaa Patokato-hanketta.

Lue lisää osoitteesta *wwf.fi/virtavedet* ja *kuteminenkuuluukaikille.fi*

tapauksessa seisoo kainaloitaan myöten vedessä, levittelee soran siistiksi ja tasaiseksi matoksi joen pohjalle.

”Kutupaikkojen tekeminen on kovaa mutta palkitsevaa uurastamista, jossa jokaisen talkoolaisen työpanos näkyy ja tuntuu. Kantamalla soraa puroon saamme aikaan isoja parannuksia taimenen elinolosuhteisiin”, WWF:n Erkkilä sanoo.

Päivän aikana paikalle saapuu yhteensä noin 40 talkoolaista, joista suuri osa asuu Unterniskanjoen ja Immalanjärven läheisyydessä.

”Muistakaa täyttää ämpäri vain puoliksi, täytenä se on liian raskas heittää”, Erkkilä ohjeistaa, kun ämpärit täyttyvät sorasta kovalla vauhdilla.

Salla Surma-Aho ja **Raija Kautto** ovat tulleet talkoisiin kantaakseen oman kortensa kekoon paikallisen luonnon hyväksi.

”On hienoa, että tämän tärkeän asian pariin on nyt herätty. Unterniskanjoki on kaloille hyvä kasvupaikka. On niin mukava tehdä jotain konkreettista kalojen hyväksi!” Surma-Aho sanoo.

”Niin, kyllä luonnon puolesta pitää tehdä kaikki mahdollinen, ja korjata niitä virheitä mitä vuosikymmenet sitten on tehty”, Kautto jatkaa.

”Ja talkootyöhän on hauskaa, yhdet rukkaset meni jo roskiin ja oli aika ottaa toiset!”

Toinen talkooryhmä uurastaa alueella, jonne ei edes ketterä kaivinkone päässyt kipuamaan, eli isompiakin kiviä saa kantaa käsivoimin.

”Tänne on valittu ne kaikista ronskeimmat kaverit”, ELY-keskuksen Markus Tapaninen naurahtaa.

Samalla hetkellä joessa kahlaava K-Supermarket Imatrankosken kauppias **Tom Färd** nostaa valtavan kivenjärkäleen syliinsä ja alkaa kuljettaa sitä otollisempaan kohtaan.

Talkootyöhön osallistuu myös paikallisia nuoria, kuten paremman kalaonnen toivossa paikalle saapuneet veljekset **Eetu** ja **Leevi**.

”Ajateltiin, että kun tätä jokea nyt kunnostetaan eikä nousuestettä enää ole, kalat nousevat paremmin Immalanjärveen ja pääsemme pian kalastamaan oikein kunnolla! Mutta ei taimenia tietenkään, ennen kuin niitä on tarpeeksi”, pojat kertovat.

Täydellinen kiitos

Talkoopäivän aikana suuret sorakasat ovat huvenneet joen viereltä olemattomiin, ja valmiit kutupaikat erottuvat selkeästi kirkasvetisen Unterniskanjoen pohjalla.

Pian joku talkoolaisista haukkoo happea hämmästyneenä.

”Hei katsokaa, tuolla, hienosti se nousee!”

Pro Immalanjärvi ry:n Risto Niemeläkin huudahtaa ja viittoo kohti patoa.

Jokin vilahtaa vedessä padon yläpuolella. Pieni taimen on juuri noussut uutta kalapolkua pitkin, erottuen kauniisti joen tummaa pohjaa vasten. Hetken taimen ihmettelee sen ympärillä avautuvaa maailmaa, kunnes se taas katoaa yhdellä evän heilautuksella kivien suojaan.

Talkoolaisia hymyilyttää – eihän taimen paremmin voisi kiittää. ■

Katso video uutta kalapolkua pitkin nousseesta taimenesta osoitteessa: bit.ly/taimenennousu

Kutupaikkojen rakentaminen on tiimityötä, jossa soraa levitetään joen pohjalle ämpärillinen kerrallaan.

Yhdessä se on

MAHDOLLISTA

Suomi täyttää tänä vuonna 100 vuotta, joista WWF Suomi on ollut olemassa 45 vuotta. Haluamme kiittää kaikkia tukijoitamme vapaaehtoisista lahjoittajiin suomalaisen luonnon arvostamisesta. Yhdessä olemme saaneet paljon aikaan.

© WILD WONDERS OF EUROPE / STAFFAN WIDSTRAND/ WWF

1975

WWF Suomen ensimmäisen keräyksen tuotolla rauhoitettiin saari Ahvenanmaalla vuonna 1975. Saari ostettiin merikotkien suojelun merkeissä, sillä niiden poikasia syntyi ympäristömyrkkyjen vuoksi tuolloin vain neljä. Tänä kesänä poikaisia laskettiin 492. Sinnikkäiden suojelijoiden ja tukijoiden avulla syntyi suomalainen luonnonsuojelutyön menestystarina.

© KIRSI HELLAS / WWF

1977

Vuonna 1977 aloitimme työn perinneympäristöjen sekä muiden harvinaisiksi käyneiden luontotyyppien kunnostamiseksi Suomessa ja järjestimme ensimmäisen talkooleirin Linnansaaren kansallispuistossa Saimaalla. Leirejä on sittemmin pidetty ympäri Suomen vähintään viisi joka vuosi, ja niihin on osallistunut kaikkiaan jo yli 3 560 innokasta vapaaehtoista.

© MERVI KUNNASRANTA / WWF

1981

Vuonna 1979 perustamamme saimaannorpan suojelutyöryhmä aloitti norpan pesälaskennat vuonna 1981. Tuolloin kanta Saimaalla oli 100-120 norppaa, nyt 380. Nyt vähälumisina talvina vapaaehtoisemme ovat pesälaskentojen lisäksi olleet kolaamassa apukinoksia norpan pesinnän pelastamiseksi. Viime talvena Saimaalle arvioidaan syntyneen 82 kuuttia, joista 90 prosenttia syntyi apukinoksiin.

Mitä
sinä voit tehdä:

WWF:n kummina
tuet työtämme.
wwf.fi/kummiksi

© KATRIN HAVIA / WWF

1998

WWF Suomi lanseerasi toimistoille tarkoitetun Green Office -ympäristöjärjestelmän, jonka avulla toimistot voivat vähentää kasvihuonekaasupäästöjään ja säästää energiaa. GO-verkostossa on Suomessa nykyään mukana 154 organisaatiota ja 409 toimistoa, joissa työskentelee yhteensä 58 900 työntekijää. Ohjelma on tällä hetkellä käytössä myös kymmenessä muussa maassa, muun muassa Kiinassa, Turkissa ja Latviassa.

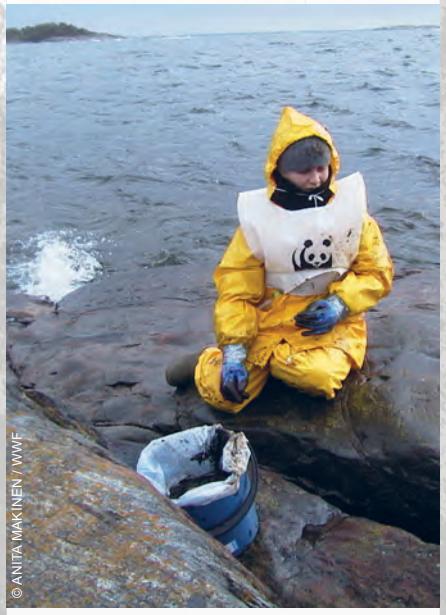
© ANITA MÄKINEN / WWF

2003

Perustimme vapaaehtoiset öljyntorjuntajoukot toimimaan viranomaisten apuna öljyonnettomuuden sattuessa. Vuoteen 2017 mennessä joukkoihin on liittynyt noin 8 200 ihmistä, joita on koulutettu muun muassa siivoamaan öljyvahinkoja rannoilta ja puhdistamaan öljyyntyneitä eläimiä. Perustettaessa joukot olivat ainoat laatuaan koko maailmassa, ja malli on innostanut perustamaan vastaavat joukot Norjaan, Viroon ja Venäjälle.

© SINELEV / SHUTTERSTOCK

2016

Julkaisimme keväällä 2016 WWF:n Metsänhoito-oppaan, jonka konkreettisia ohjeita seuraamalla jokainen metsänomistaja voi turvata monimuotoisuutta omassa metsässään taloudellisesta tuotosta suuremmin tinkimättä. Haastoimme metsäammattilaiset, ja nyt kaikki Suomen suurimmat metsäyritykset ovat sitoutuneet tarjoamaan oppaan mukaista metsänkäsittelyä metsänomistajan niin pyytäessä.

together possible™

© STAFFAN WIDSTRAND / WWF

Arktisen alueen

ÖLJYINEN UHKA

Raskas polttoöljy on valtava uhka arktisen alueen luonnolle. Nyt sen käytön kieltämistä meriliikenteessä on onneksi alettu suunnitella.

TEKSTI **ANNE BRAX**

Merenkulun arvioidaan arktisella alueella lisääntyvän puolella vuoteen 2050 mennessä, joten raskasta polttoöljyä käyttävien rahtilaivojen määrä pohjoisilla merillä kasvaa jatkuvasti.

Raskas polttoöljy on myrkyllistä, tahmeaa ja tervamaista. Se hajoaa kylmissä vesissä erittäin hitaasti ja on lähes mahdotonta kerätä öljyonnettomuuden sattuessa. Onnettomuustilanteessa sekä kaupallisesti tärkeät kalakannat että valaat, hylkeet, mursut ja vesilinnut olisivat vaarassa.

Raskaan polttoöljyn käyttäminen vaihdittaa myös ilmastonmuutosta erityisesti nokipäästöjen takia. Laskeutuessaan vaaleille lumi- ja jääpinnoille noki vähentää takaisin avaruuteen heijastuvien auringonsäteiden määrää. Tämän seurauksena lumen ja jään sulaminen nopeutuu.

Eteläisellä napa-alueella, Antarktisella, raskaan polttoöljyn käyttäminen ja kuljettaminen kiellettiin vuonna 2011. Samanlaisen kiellon aikaansaaminen arktisella alueella on vaikeampaa, koska jääpeitteen huvetessa ja pohjoisen laivaväylän avauduttua arktiseen merialueeseen kohdistuu yhä enemmän taloudellisia toiveita ja odotuksia.

Pientä edistystä

Kesällä 2017 kielto kuitenkin nytkähti eteenpäin, kun kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO päätti Kanadan aloitteesta ottaa raskaan polttoöljyn käytön ja kuljettamisen aiheuttamien riskien vähentämisen Arktiksella tulevien kahden vuoden työohjelmaansa.

”Jäsenvaltioiden tulee nyt käyttää mahdollisuus hyväkseen ja saada aikaiseksi konkreettinen esitys ensi huhtikuulle, jolloin IMO:n meriympäristön suojelukomitea kokoontuu seuraavan kerran”, WWF:n kansainvälisen Arktisen ohjelman puheenjohtaja ja WWF Suomen pääsihteeri **Liisa Rohweder** sanoo.

”WWF on ajanut asiaa vetoamalla ministereihin ja muihin poliittisiin päättäjiin Arktisessa neuvostossa ja muissakin sopivissa yhteyksissä. Suomen ministerit ovatkin ilahduttavasti asettuneet kiellon kannalle”, Liisa Rohweder toteaa.

Hyviä vaihtoehtoja vähän tarjolla

Ympäristöjärjestöjen yhteenliittymä Clean Arctic Alliance, johon myös WWF kuuluu, on tyytyväinen keskusteluun, jossa tuettiin prosessin aloittamista raskaan polttoöljyn kieltämiseksi arktisen meriliikenteen polttoaineena. Mutta mitä vaihtoehtoja raskaalle polttoöljylle on olemassa?

“Tällä hetkellä raskaalle polttoöljylle on olemassa kaksi arktisessa laivaliikenteessä jo käytössä olevaa vaihtoehtoa: kevyt polttoöljy sekä nestemäinen maakaasu”, sanoo johtava asiantuntija **Sian Prior** Clean Arctic Alliance -verkostosta.

”Kevyet polttoöljyt ovat kalliimpia kuin raskas polttoöljy, mutta otettavissa käyttöön hyvin vähäisillä muutoksilla. Nestemäinen maakaasu ei tuota nokipäästöjä eikä veteen joutuessaan aiheuta ongelmia, mutta hiilidioksidipäästöjen kannalta se on lähes yhtä huono vaihtoehto kuin raskas polttoöljy. Nestemäinen maakaasu on kevyttä polttoöljyä halvempi polttoaine, mutta sen käyttöönotto edellyttää muutostöitä sekä laivoissa että satamissa.”

Clean Arctic Alliancen vision mukaan pidemmällä aikavälillä on mahdollista luopua fossiilisista polttoaineista laivoissa kokonaan. Kyseeseen voisivat tulla esimerkiksi akkukäyttöiset laivat, soluteknologia, hybridiratkaisut tai metanoli.

Norjan rannikolla liikennöivä matkustajalaivayhtiö Hurtigruten ilmoitti ensimmäisenä laivayhtiönä ottavansa ensi kesänä käyttöön akkukäyttöisen hybridialuksen, ja seuraavana kesänä toisen. Lyhyitä satamavälejä liikennöivän matkustaja-aluksen mahdollisuudet toimia akkujen varassa ovat kuitenkin erilaiset kuin pitkiä merimatkoja kerrallaan seilaavien rahtilaivojen.

Varustamot varovaisen myönteisiä

Keskustelussa avainasemassa oleva varustamojen kansainvälinen kattojärjestö ICS (International Chamber of Shipping) ja Suomen Varustamot ry ovat ottaneet myönteisen kannan raskaan polttoöljyn kieltämiseen arktisilla vesillä, mutta ehtoja on paljon.

”Edellytyksenä on, että päätös tehdään IMO:ssa ja se koskee kaikkia valtioita, joiden lippujen alle laivoja on liputettu. Vaadimme myös, että uudet riskien vähentämissäännöt tulevat voimaan kansainvälisen 0,5 % rikkirajan voimaan tulon jälkeen 1.1.2020” sanoo johtaja asiantuntija **Olof Widén** Suomen Varustamot ry:stä.

”Varustamot pitävät myös tärkeänä, että kaikki alustyypit otettaisiin kieltokeskustelun piiriin kaiken kokoisia matkustaja- ja rahtialuksia sekä kalastusaluksia myöten.”

Suunta kohti raskaasta polttoöljystä luopumista arktisilla vesillä näyttää olevan hahmottumassa, mutta prosessi voi kestää vuosia. Suurin este on se, että kaikki maat eivät ole taloudellisista syistä samaa mieltä kieltämisestä. Ja vaikka arktiset valtiot itse olisivat suopeita kiellolle, niin muut alueen läpi seilaavat valtiot eivät.

”Nopeimmankin aikataulun mukaan kielto voisi astua voimaan vuoden 2022 aikana” sanoo Sian Prior. “Uusien menettelytapojen määrittely ja säädösvalmistelu voisi olla valmis IMO:ssa 2020, ja kielto voisi astua voimaan 18 kuukautta myöhemmin. Tämä on tavoitteemme, mutta myönnämme, että se on kunnianhimoinen”, Sian Prior päättää.■

9+1 vinkkiä ympäristöystävälliseen

TYÖPÄIVÄÄN

Jos toimit jo kotona ekologisesti, mikset pienentäisi päästöjä myös työajallasi?

TEKSTI **EMMI KARHIAHO** • KUVITUS **KATRI VIRTALAAKSO**

Liikkeellä

1. Polje töihin • Anna autollesi vapaapäivä ja fillaroi työpaikallesi. Sen lisäksi, että pyöräily säästää luontoa, on se yleensä myös nopein liikkumistapa kaupungissa. Työmatkaliikunta herättää aamulla sekä piristää työpäivän jälkeen.
2. Kulje kimpassa • Taita työmatka julkisilla kulkuneuvoilla. Joukkoliikenne kuluttaa huomattavasti vähemmän energiaa kuin autoilu, koska bussiin tai junaan mahtuu enemmän ihmisiä. Jos ajat autolla, pyydä kaveri mukaan kyytiin.
3. Ahkeroi etänä • Pidä etätyöpäivä – vältät ruuhkat ja pienennät samalla päästöjä. Voit myös hyödyntää etäteknologiaa ja korvata lentomatkat videoneuvotteluilla.

Lounaalla

4. Pidä kasvisruokapäivä • Vähennä lihaa lautasella ja herkuttele ainakin kerran viikossa maittavilla kasvisruoilla. Autat niin ympäristöä kuin terveyttäsikin. Vinkkejä löydät ruokaoppaasta: wwf.fi/ruokaopas
5. Kokeile vegaanihaastetta • Testaa vegaanista kuukautta. Kokeilemalla voi helposti muuttaa omia tottumuksiaan. Vegaaniruoka ei merkitse niukkuutta ja uhrauksia, sillä vaihtoehtoja eläinperäisille tuotteille löytyy huima määrä.
6. Syö lautanen tyhjäksi • Vältä hävikkiä ja ota lautaselle ruokaa sen vain verran kuin jaksat syödä. Jos aterialta kuitenkin jää yli, säästä loput välipalaksi tai huomisen lounaaksi. Ruokaa ei kannata heittää roskiin, koska silloin haaskataan ruoan tuotantoon, kuljetukseen ja varastointiin käytetty energia.

Työpaikalla

7. Tee aloite työntekijänä • Vaikka et itse olisi päättävässä asemassa, voit kannustaa uudistuksiin työpaikallasi. Ehdota pomollesi esimerkiksi, että työpaikkasi voisi käyttää vihreää sähköä. Tuulivoima on kotimainen uusiutuva energialähde, jonka tuotannossa ei synny suoria päästöjä ilmaan, veteen tai maaperään.
8. Kokoa vaihtorinki • Järjestä työpaikallasi kierrätyspäivä. Sinulle turha vaate tai astia voikin olla työkaverillesi oikea löytö – ja päinvastoin! Yhdessä säästätte luontoa ja maapallon vähiin käyviä resursseja.
9. Päivitä roskalaarit • Tarkista, mitä roskia jo lajittelette. Ota selvää, mitä jätteitä paikkakunnallasi voi kierrättää. Löytyykö työpaikaltasi esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromun keräyspiste, jonne joutavat rikkinäiset kuulokkeet ja piuhat? ■

+1 Vaikuta Green Officena • *Ehdota, että toimistosi lähtee mukaan WWF Green Office -verkostoon. Green Officen avulla voitte yhdessä pienentää ekologista jalanjälkeä ja saada aikaan konkreettisia tuloksia. Tutustu Green Officeen:* ***wwf.fi/greenoffice***

Asiaa

Kehitysyhteistyötä sarvikuonoille

© AKI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

SARVIKUONO JA TIIKERI OVAT IHMISTEN LISÄKSI KEHITYSYHTEISTYÖN HYÖDYNSAAJIA. WWF:N SUOJELUASIANTUNTIJA **TANJA PIRINEN** KERTOO, MITEN. TEKSTI: **KATJA RÖNKKÖ.**

Miksi ympäristöjärjestö WWF tekee kehitysyhteistyötä, vaikka kehitysyhteistyö on yleensä ihmisten olojen parantamista?
Usein maailman köyhimmät ihmiset elävät maaseudulla samoilla alueilla uhanalaisten eläinten, kuten sarvikuonojen ja tiikereiden kanssa. Nepalissa, Bhutanissa, Itä-Afrikassa ja Indonesiassa tekemästämme kehitysyhteistyöstä hyötyvät ihmiset ja luonto: esimerkiksi suojelemalla paikallisia metsiä yhdessä kyläläisten kanssa autamme kyläläisiä säilyttämään heille elintärkeän metsän ja sen tarjoaman puhtaan veden. Samalla suojelemme uhanalaisten lajien elinympäristöä. Tämä taas voi tuoda paikallisille elinkeinoja esimerkiksi ekomatkailun kautta.

Miten sarvikuono ja tiikeri hyötyvät kehitysyhteistyöstä?
Nepalissa tiikerit ja sarvikuonot käyttävät kylämetsiä elinalueinaan. Yksi tavoitteemme on lisätä paikallisten kyläläisten itse suojelemien kylämetsien määrää. Paikallisten ihmisten ja villieläinten välillä on väistämättä konflikteja: Pelloille ruokailemaan tulevat tai kotieläimiä saalistavat villieläimet tapetaan usein. Näiden konfliktien ehkäiseminen aidoilla hyödyttää sekä villieläimiä että paikallisia ihmisiä. Bhutanissa joudutaan vartioimaan viljelyksiä villieläimiltä päivin ja öin viiden kasvukuukauden ajan. Tukemiemme sähköaitojen ansiosta kyläläisten aikaa säästyy nyt muihin töihin, ja aidat ovat vähentäneet myös eläinten tappamista.

”Kyläläiset joutuivat vartioimaan viljelyksiään villieläimiltä päivin ja öin.”

Onko kehitysyhteistyöllä voitu vähentää salametsästystä?
Kyllä. Esimerkiksi Nepalissa sarvikuonojen salametsästys on saatu kitkettyä lähes kokonaan, ja tiikereiden määrä on noussut. Köyhyydellä on vaikutusta salametsästykseen, sillä vaikka itse salametsästäjä saa vain murto-osan koko tuotosta, pienikin palkkio on paikalliseen elintasoon nähden tuntuva. Tällöin paikallisia on helppo houkutella mukaan salametsästykseen. Ihmisten hyvinvointia ja toimeentuloa parantamalla pystymme vaikuttamaan positiivisesti lajien suojeluun ja salametsästyksen vähenemiseen.

Miksi hyvin pienillä tuloilla elävien paikallisten pitäisi olla kiinnostuneita villieläimistään?
Villieläinten näkeminen houkuttelee matkailijoita, jotka voivat tuoda tuloja paikallisille ihmisille. Esimerkiksi Nepalin eteläosissa Terailla mahdollisuus nähdä villi tiikeri tai sarvikuono tuo alueelle turisteja. Perheet innostuvat entistä enemmän suojelemaan alueen ainutlaatuista luontoa, kun sen säilyminen takaa tuloja ja hyvinvointia koko kylälle. Lisäksi salametsästyksen ehkäisy parantaa kylien omaa turvallisuutta. Usein salametsästäjät ovat ulkopuolisia toimijoita, joten kun salametsästys saadaan kitkettyä, paranee myös kylien turvallisuus. ■

Olethan kertonut sähköpostisi?

Kummina sinun kannattaa varmistaa, että tukijapalvelullamme on tiedossa nykyinen sähköpostiosoitteesi. Näin pysyt mielenkiintoisista asioista ajan tasalla. Saat kerran kuussa ilmestyvän uutiskirjeemme, kuulumisia kummikohteestasi ja kutsuja tukijatapahtumiin. Sähköpostiosoitteesi voit ilmoittaa osoitteeseen tukija@wwf.fi.

Tukijapalvelu

Puhelin: 040 192 3112,
avoinna arkisin klo 9–16
Sähköposti: tukija@wwf.fi
Osoite: WWF Suomi, tukijapalvelu,
Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki
wwf.fi/kummipalvelu
Lahjoitustili: FI41 1572 3000 0111 89
BIC (Swift) NDEAFIHH

Nyt on aika ilmoittautua Norppa-arpojen postituslistalle

WWF:n Norppa-arpojen tuotolla tuetaan saimaannorpan ja kotimaisen luonnon suojelua. Jos et ole aikaisemmin saanut meiltä arpoja kotiisi, voit nyt ilmoittautua uutena tilaajana postituslistalle. Vuoden 2018 arpoja aletaan postittaa maaliskuussa. Sisältö 5 arpaa, yhteensä 30 €. Liity listalle – yli 80 000 hienoa palkintoa odottaa voittajaansa!

Näin ilmoittaudut Norppa-arpojen postituslistalle:
Anna yhteystietosi osoitteessa **wwf.fi/arpatilaus**
tai soita tukijapalveluumme puh. 040 192 3112.

© JUHA TASKINEN / WWF

Norppa-arpajaiset vievät Armin unelmalomalle

Hyväntuulinen koira- ja luontoihminen, **Armi Peltonen** Turusta voitti Norppa-arpajaisten lisäarvonnassa Olympia Kaukomatkatoimiston 2000 euron matkalahjakortin. – Tekisi mieli lähteä johonkin merelliseen ja aurinkoiseen kohteeseen. Ensin pitää vain löytää kahdelle romanialaiselle rescuekoiralle siksi aikaa hoitaja, suunnitteli Armi. Palkinnon ojensi pääsihteeri **Liisa Rohweder**.

© ALEXANDRA ANTELL / WWF

Kummimaksut automaattisesti

Säännöllisesti lahjoittamalla olet vaivattomasti mukana tärkeässä työssä. Suoramaksua käyttävillä kummeilla lahjoittaminen hoituu jo automaattisesti. Jos käytät e-laskua, tiesithän, että kaikkein kätevimmin voit maksaa kuukausilahjoituksesi ottamalla käyttöön automaattisen hyväksynnän verkkopankissasi. Näin sinun ei tarvitse muistaa asiaa kuukausittain, vaan lahjoitussumma maksetaan automaattisesti ajallaan.

WWF kummit

Hyvän mielen

JOULULAHJAVINKIT

Lumi-kummius joululahjaksi

Anna pienelle tai isolle luonnonystävälle lahjaksi arktista luontoa puolustava WWF:n Lumi-kummius. Pidämme lahjan saajan ajan tasalla neljä kertaa vuodessa ilmestyvällä WWF-lehdellä ja mielenkiintoisilla kummiuutisilla.

wwf.fi/lahjakummi

Joulutervehdykset luonnon hyväksi

Lähetä luonnonsuojelua tukevat aineettomat joulutervehdykset sähköisissä kanavissa. Helppoa, vaivatonta ja nopeaa!

wwf.fi/joulu

Pandatunnelmaa pukinkonttiin

Kurkkaa WWF-verkkokauppaan, kun pohdit merkityksellisiä, kestäviä joululahjoja! Pakettiin sujahtaa vaikkapa klassinen Panda-huppari tai kätevä kangaskassi. Kun teet tilauksen viimeistään sunnuntaina 17.12., paketti ehtii perille ennen aattoa. Yli 50 euron tilauksista ei laskuteta postikuluja.

kauppa.wwf.fi

Heijastin
6 €

Harmaa Panda-huppari
65 €

Yhdessä-kangaskassi
18 €

WWF-kangaskassi
10,50 €

© ANNIE SPRATT / UNSPLASH

Tukija

Tue WWF:n työtä kertalahjoituksella: wwf.fi/kertalahjoitus

© NELONEN MEDIA

Kymmenenvuotiaat

HYVÄNTEKIJÄT

Alakoululaiset Lia Sinijärvi ja Juhi Juntura tekivät syyskuussa epäitsekkyydellään vaikutuksen tv-katsojiin. He osallistuivat Haluatko Miljonääriksi? -tietokilpailuun ja lahjoittivat voitostaan 12 000 euroa Itämeren suojeluun.

TEKSTI **KATRI NOUSIAINEN**

”Lahjoituksen kautta haluamme sanoa aikuisille, että hei, katsokaa mihin tämä meidän luonto on menossa! Pienelläkin summalla voi auttaa paljon, jotta Itämeri puhdistuisi”, Juhi ja Lia sanovat.

Poikkilaakson ala-astetta käyvät koululaiset päättivät opettajan kannustuksesta hakea yhdessä koko luokan kanssa mukaan tietokilpailuun, ja Juhi ja Lia arvottiin luokan edustajiksi. Kaksikko päätyi tavoittelemaan miljoonan euron voittosummaa Suomen kaikkien aikojen nuorimpina kilpailijoina. Satojen tuhansien tv-katsojien edessä tiukkoihin tietokilpailukysymyksiin vastaaminen oli lapsille mieleenpainuva kokemus.

”Juhia ainakin vähän jännitti, kun hän osallistui alkukarsintaan. Minä ajattelin siinä vaiheessa sormet ristissä, että pliis onnistu! Kun sitten päästiin jatkamaan kilpailussa, oltiin tosi onnellisia. Totta kai jännitti, että miten tässä käy, että voitetaankohan me miljoona vai voitetaanko mitään”, Lia muistelee.

Suuret kannustusjoukot hurrasivat yleisössä, kun lapset voittivat kilpailussa 15 000 euroa.

”Kyllähän noin ison summan voittaminen tuntui ihan mahtavalta! Oli hieno kokemus nähdä, miten ohjelmaa tehdään ja totta kai vielä hienompaa, että päästiin mukaan pelaamaan”, Juhi sanoo.

Helsingissä meren äärellä asuville koululaisille Itämeri on tullut tutuksi liikuntatunneilla. Meren saastuneisuuteen puuttuminen tuntuu lapsista tärkeältä.

”Itämeri on meitä kaikkia todella lähellä. Jos Itämerta ei enää olisi tai se olisi todella likainen, niin miettikää mitä kaikkea me menetettäisiin. Ei voitaisi uida tai veneillä. Kaikki mökkimaisemat olisivat hirveitä. Meillä on talo meren rannalla, ja omasta ikkunastakin jo näkee, että ranta on kasvanut umpeen”, Lia pohtii.

Luokka päätti yhdessä lahjoittaa voittopotista 6 000 euroa John Nurmisen Säätiölle ja 6 000 euroa WWF:lle. Lahjoitetut varat käytetään Itämeren rehevöitymisen vähentämiseen, ympäristön kannalta liian tiheiden särkikalakantojen parempaan hyödyntämiseen ja uhanalaisten kalalajien suojeluun.

”Ei tarvitse olla miljonääri auttaakseen Itämerta”, Juhi ja Lia muistuttavat. ”Jos lapsetkin ovat tehneet lahjoituksen Itämerelle, niin miksei kuka tahansa voisi auttaa. Jos jokainen lahjoittaisi pienen summan, se olisi jo iso askel eteenpäin.”

Koululaisten epäitsekäs teko on kirvoittanut kiitoksia tuntemattomiltakin ihmisiltä ja johtanut hauskoihin kohtaamisiin lasten arjessa.

”Kyllä joskus kaupassa joku on tullut kysymään, että oletko sä siitä miljonääri-kilpailusta, ja te teitte kyllä hienon teon Itämeren hyväksi. Siitä tulee olo, että ollaan oikeasti vaikutettu johonkin”, Juhi sanoo. ■

Resepti

Reseptin loihti henkilöstöravintola Pihka Lintulahden keittiömestari Pekka Ikonen

© KAISA RYYNÄNEN / WWF

Harissasmetanaa ja

PORKKANA-KIKHERNEPIHVIT

Ainekset:
1 kg porkkanaa ja muita juureksia, joita kaapista löytyy
400 g kikherneitä tölkistä
pari sipulia
pari valkosipulin kynttä
n. 2 dl korppujauhoja
2 kananmunaa
suolaa
mausteita maun mukaan esimerkiksi: mustapippuria, juustokuminaa, jauhettua korianteria, chiliä, jauhettua savupaprikaa ja tuoreita yrttejä, esimerkiksi korianteria.

Raasta juurekset, hienonna sipulit ja valkosipulin kynnet. Freesaa niitä öljyssä mausteiden kanssa kunnes pehmenevät. Ota pannu levyltä, lisää korppujauhot ja kananmunat. Kun korppujauhot ovat hetken turvonneet, massan tulisi olla helposti muovailtavissa. Jos massa on liian löysää, lisää korppujauhoja. Tarkista maut ja muotoile massasta pihvejä. Paista pihvit pannulla.

Harissa-smetana

Vaahdota smetanaa, sekoita joukkoon harissa-tahnaa, tilkka appelsiinimehua, vähän sokeria ja suolaa. Tarjoile kasvispihvien kera.

FSC-MERKKI

WWF

JOULU-TERVEHDYKSET LUONNON HYVÄKSI

Lahjoita, lataa ja lähetä. Lähetä luonnonsuojelua tukevat aineettomat joulutervehdykset sähköisissä kanavissa. Valitse jääkarhu, saimaannorppa tai naali. Kieliversiot kaikille korteille suomi, ruotsi tai englanti.

wwf.fi/joulu

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta kaikille tukijoillemme ja kiitos kuluneesta vuodesta!

WWF · 4/2017

together possible™ wwf.fi